

DEPREM, İNSANLIK, VAN, GIDA

Yaşamımızın kompleks içerikli serüveninde bazen sözün bittiği, kelimelerin yetersiz kaldığı ya da ne kadar çok söylenirse söylensin özü anlatmaya cümlelerin yetmediği, anlamsızlaştığı zaman dilimleri vardır.

Toplumca büyük acılar yaşamamıza neden olan Ekim ve Kasım 2011 depremleri kelimelerin kifayetsizleştiği, duyguların ifade edilemediği tam da böylesine bir zaman dilimi oldu. Zira sayısız artçıları ve ard arda iki büyük yıkımla gelen Van DEPREMİ sadece felaket ve zararlarıyla değil çok farklı düşüncelere dalmamıza neden olan bir doğal afet olarak karşımıza çıktı. Van depreminin belki de en büyük farkı toplumsal etkilerinin de farklı ve büyük olmasıdır.

Van depremi sadece can kayıpları, yıkılan binalarla hatta depremin hemen ardından ağırlaşan ve yaşamı daha da zorlaştıran kış koşullarıyla da sınırlı kalmadı. Kabul edelim ki dünyanın her coğrafyasında bu ve bunun gibi, çok daha şiddetli felaketler olabilir. Bunun sayısız örnekleri vardır. Ancak böylesi durumlarda hemen yaralar sarılır, tedbirler alınır, acılar hafifletilir. En azından daha önceden hazırlıklı olunması, daha önceki felaketlerden dersler çıkarılarak asgari düzeyde bile olsa müdahale edilir. Bu aynı zamanda sosyal devletin olmazsa olmaz görevleri arasındadır.

Yurdum insanı tüm kurum ve kuruluşlarıyla, bireyleriyle, medyasıyla bir sınavdan geçti. Dünyanın ve ülkemizin dört bir yanından gelen yardımlarla, yardıma koşan, acıları paylaşan, evini açan, harçlığını yollayan kısacası elinden geleni esirgemeyen olağanüstü bir yardım severlik duygusuyla insanlık adeta ayağa kalktı. Toplumun çok büyük bir bölümü belki de tamamına yakını insanlık onuruna yakışır biçimde davrandı. Yardıma koştu. Evini, sofrasını, parasını, giyeceğini paylaştı. Bir büyük futbol kulübünün seyircileri atkılarını, formalarını yolladı. Üşümelerine ortak olmak için soğuk havada soyundular onlarla birlikte üşüdüklerini göstermeye çalıştılar. Müsabakalar saygı duruşlarıyla başladı. Bu insani yaklaşımlara anında depremzedelerden saygı ve teşekkürlerle yanıt verildi. İnsanlık el ele tutuştu. Dondurucu soğuklar yerini yürek ısıtan sıcak esintilere bıraktı. Gelen yardımların içinde yanlılıkla gönderilen para, altın gibi değerli şeylerin çok ihtiyaçları olmasına rağmen yardımseverlere geri iade eden felaketzedelerin davranışları inanılmazdı. İnsanlık zirve yaptı, çok başarılı bir sınav vererek en yüksek notu aldı.

Yüreklere ısıtan, acıları hafifleten bu çoğunluğa karşın sayıları az da olsa aç kalan, canını malını kaybeden, soğuktan donan ve ölen acılı insanlara mayo, bayrak, taş, sopa, kirli iç çamaşırları gönderen bir azınlık ise ayağa kalkan insanlığı öldürmeye çalıştı. Evet, fazla değillerdi ama taşıdıkları hastalıklı zihniyetle insanlıklarını bitirdiler. Sınavdan sıfır bile alamadılar. Oysa ki yaşam ve insanlık olağanüstü bir devinimle dünyayı döndürmeye devam ediyor. Umutla umutsuzluğun, güzellikle çirkinliğin, karanlıkla aydınlığın iç dünyamızda ki sıkı bağları bilinmelidir ki insani değerlerden yana daha güçlüdür. Değerli şair Ahmet Telli'nin dediği gibi:

Dünyanın cesur ulusları yoktu

Cesur insanları vardı

Onlar, aşkın ve hayatın havarileri

Büyük serüvencilerdi...

Deprem, İnsanlık, Van, Gıda

Vicdanların sustuğu, acımasız ve ölümlü dakikaların yarattığı tahribatlara inat yaşama tutunabilme gücüyle her şeye karşın insanlığın büyük dayanışması tüm karanlık zihniyetleri kendi sonsuz doğasında mahkum etmeyi başarmıştır. En büyük dileğimiz bir daha bu türlü kıyaslamalarla karşılaşmayacağımız felaketlerin yaşanmamasıdır.

Van depremi insanlığın bu güzel yüzü ile çirkin yüzünü tüm çıplaklığı ile bize gösterdiği için de diğer benzerlerinden farklıydı. Ancak ne olursa olsun güzellikler çok daha fazla ve gelecek için umut vericiydi. Çirkinlikler ise her zaman ki gibi azdı ve kendi utancı içinde yok olmaya mahkumdu. Öyle de oldu. Sözü edilmeye bile gerek görülmedi.

Daha ilk günden yazılı ve görsel tüm medya kuruluşları müthiş bir yardım kampanyaları başlattı. Bankalar arka arkaya hesap numaraları açtılar. Büyük rakamlara ulaşan paralar toplandı. Birçok ünlü ve iş adamları, sanatçılar... Vaatlerde bulundular. 19 TV kuruluşunun ortak yayının da 62 milyon TL toplandığı açıklandı. Binlerce çadır, battaniye, giyecek, tonlarca gıda maddesi toplandı. İhtiyaçtan çok fazlası birikti. Yurt içi ve Yurt dışından 14 Aralık 2011 tarihine kadar toplanan para nakit olarak. Miktarı resmi açıklamalara göre 240 milyon liraydı.

Buna rağmen bebek ve çocuklar soğuktan, açlıktan hayatlarını kaybettiler. Uygun olmayan çadırlarda yangınlar çıktı. Depremden kurtulanlar bu yangınlardan kurtulamadılar. İnsanlar kendi imkanlarıyla 5 misli fazla fiyatlarla karaborsacıardan uygun olmayan çadır ve battaniye temin etmeye çalıştılar. Hiçbir vaat yerine getirilmedi. Toplanan paralar, yardımlar sorgulanamadı. Çaresizlikten ve yetkililerin verdikleri güvencelere inanarak hasarlı evlerine giren insanlar 5.6 lık depremde çok daha fazla can ve mal kaybı yaşadılar. Yetkili kurumlar ise birbirlerini suçlayarak sorumluluklarından kurtulmaya çalıştılar. İhtiyaçtan çok fazla toplanan yardım malzemelerini bile dağıtmakta aciz kaldılar. Bunun yerine klasik tekrarlarla her şeyi güllük gülistanlık göstermeye çalıştılar. STK'ları, uzmanları dinlemediler. İtirazlara bile biber gazları ve coplarla cevap verdiler. Tüm dünyanın gözü önünde acizliklerini sergilediler.

Medya sınıfta kaldı. Bankalar topladıkları paralarla görünmez oldular. Siyasal iktidar, muhalefet, resmi yetkililer çok düşük notlarla çıktılar.

Çocuklar açlıktan ve soğuktan ölürken, içine kar ve yağmur tanelerinin düştüğü kaplarda karınlarını doyurmaya çalışırken, yemek alma kuyruklarında saatlerce beklerken ben nasıl gıda güvenliğinden, yeterli ve dengeli beslenmekten bahsedebilirim. Enkaz altında yalnızca canlarımız değil, çaresizliğimiz, yanan yüreklerimiz de kaldı. Yediklerimiz, içtiklerimiz gönül rahatlığıyla boğazlarımızda geçiyor mu emin değilim.

Zira Van hala üşüyor, hala yanıyor, hala sarsılıyor.

Kadir DAĞHAN

Yayın Komisyonu Üyesi ■